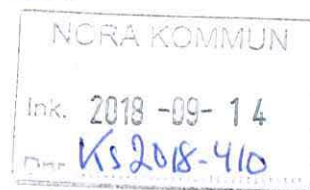

Revisorerna i Nora kommun

2018-09-13

Till
fullmäktige i Nora kommun
organisationsnummer 212000-2007
Till
styrelsen i Nora kommun

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2018-06-30 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

I delårsbokslutet per sista juni 2018 redovisar kommunen ett resultat på 19 mnkr. Motsvarande period föregående år uppgick resultatet till 10,6 mnkr.

Av vår översiktliga granskning av delårsrapporten har, inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att kommunens resultat och ställning per 2018-06-30 inte i allt väsentligt är rättvisande.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett negativt resultat för år 2018 med 10,4 Mnkr vilket är 12,2 mnkr sämre än budget. Budgetunderskottet är främst hänförligt till att verksamhetens netto-kostnader prognostiseras bli 12,9 mnkr högre än budgeterat. Därtill prognostiseras skatteintäkter och generella statsbidrag bli 1,2 mnkr lägre än budgeterat. Finansnettot prognostiseras däremot bli 1,9 mnkr högre än budget.

I delårsrapporten görs bedömningen att balanskravet inte kommer att uppfyllas för 2018. Det balanskravsresultat som nu prognostiseras för 2018 innebär att en åtgärdsplan, med tillhörande tidsplan, snarast bör upprättas som innehåller vilka åtgärder som ska vidtas för att täcka hela underskottet.

I den av fullmäktige fastställda budgeten för 2018-2020 finns fyra finansiella målsättningar. I delårsrapporten prognostiseras att endast ett av de fyra målen kommer uppnås.

I den av kommunfullmäktige antagna budgeten för 2018-2020 anges tre övergripande mål för verksamheten. I revisionsberättelsen 2017 påpekade vi som revisorer att det under en följd av år inte gått att följa upp måluppfyllelsen för samtliga verksamhetsmål. Vi kan nu konstatera att det i samband med delårsrapporten 2018 inte kunna ske någon uppföljning av de verksamhetsmässiga målen då det ännu inte finns några indikatorer. Vi har därför inte kunnat bedöma om målen för god ekonomisk hushållning prognostiseras att uppnås för 2018.

Handwritten signatures in blue ink, including the letters "Falk", "Jo", "Le", and "Hög".

Enligt redovisningen i delårsrapporten pågår arbetet med att ta fram indikatorer. Vi förutsätter att det kommer att finnas beslutade indikatorer avseende de verksamhetsmässiga målen för 2018 och att målen kommer att följas upp i samband med bokslutet 2018.

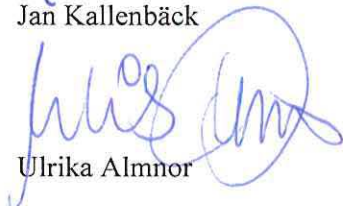
Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Revisorererna bedömer att endast ett av fyra finansiella mål fullmäktige antagit kommer att uppnås. Revisorererna kan inte bedöma resultat av de verksamhetsmässiga målen då dessa ej följs upp i delårsrapporten.

Nora kommun 2018-09-13

Jan Kallenbäck

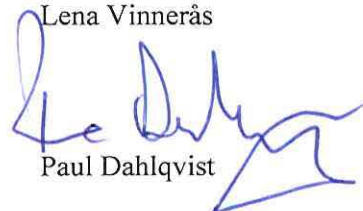
Ulrika Almnor

Irene Gustafsson

Lena Vinnerås

Paul Dahlqvist

Björn Hagberg

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30

Nora kommun

KPMG AB

2018-09-13

Antal sidor 13

© 2018 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Document classification: KPMG Public

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål och god redovisningssed	1
1.2	Mål för verksamheten	2
2	Inledning	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	3
2.6	Metod	3
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Anvisningar och styrdokument	4
3.2	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	4
3.2.1	Bakgrund	4
3.2.2	Finansiella mål	4
3.3	Verksamhetsmål	5
4	Delårsrapporten i övrigt	6
4.1	Innehåll	6
4.2	Balanskravet	7
4.3	Resultaträkning	8
4.5	Balansräkning	9
4.6	Kassaflödesanalys	9
4.7	Sammanställd redovisning	10
4.8	Driftsredovisning	10
4.9	Investeringsredovisning	11
4.10	Borgensåtaganden	11
4.11	Iakttagelser vid granskning av delårsrapport	12

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

1 Sammanfattning

Vi har av Nora kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2018-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.1 Finansiella mål och god redovisningssed

I den av fullmäktige fastställda budgeten för 2018-2020 finns fyra finansiella målsättningar med betydelse för god ekonomisk hushållning. Vad avser kommunens redogörelse för uppfyllelsen av de finansiella målen framgår att det i dagsläget ser ut som att endast ett utav de fyra målen kommer kunna infrias.

I delårsbokslutet per sista juni 2018 redovisar kommunen ett resultat på 19,0 mnkr. Motsvarande period föregående år uppgick resultatet till 10,6 mnkr.

Budgeterat resultat för helåret uppgår till 1,8 mnkr. Kommunens prognostiserade resultat för 2018 beräknas uppgå till -10,4 mnkr. Således prognostiseras ett totalt budgetunderskott om 12,2 mnkr. Budgetunderskottet är främst hänförligt till att verksamhetens nettokostnader prognostiseras bli 12,9 mnkr högre än budgeterat. Därtill prognostiseras skatteintäkter och generella statsbidrag bli 1,2 mnkr lägre än budgeterat. Finansnettot prognostiseras däremot bli 1,9 mnkr högre än budget.

I delårsrapporten görs bedömningen att balanskravet inte kommer att uppfyllas för 2018. Det balanskravsresultat som nu prognostiseras för 2018 innebär att en åtgärdsplan snarast bör upprättas som innehåller vilka åtgärder som ska vidtas för att täcka hela underskottet.

Av vår översiktliga granskning av delårsrapporten har inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att kommunens resultat och ställning per 2018-06-30 inte i allt väsentligt är rättvisande.

---

¹ Kommunallag (2017:725)

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

1.2 Mål för verksamheten

I december 2017 antog kommunfullmäktige en ny vision och nya övergripande mål för Nora kommun. I den av kommunfullmäktige antagna budgeten för 2018-2020 finns visionen och målområdena med. Arbetet med att bryta ned målen inom varje målområde till indikatorer pågår.

I och med att det inte finns några indikatorer antagna sker ingen uppföljning av prognostiserad måluppfyllelse för 2018 i delårsrapporten. Vi har därför inte kunnat bedöma om målen för god ekonomisk hushållning prognostiseras att uppnås 2018.

2 Inledning

Vi har av Nora kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2018-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisnings-
sed i kommuner och landsting.

2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten 2018-06-30.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisions-
sed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har genomförts av Sofia Mårtensson, auktoriserad revisor och Tobias Åkesson, revisor.

Rapporten är saklighetsgranskad av ekonomichef Peter Warman.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten.

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.
- Stickprovsvis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Anvisningar och styrdokument

I KRL framgår att kommunerna ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, d v s högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av fullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Nora kommun har valt att förlägga delårsrapporten till den 30 juni.

Anvisningar innehållande tidsplan har utarbetats av kommunstyrelsekontorets ekonomiavdelning för att styra upp förvaltningarnas arbete för en rättvisande delårsrapport.

3.2 Bedömning utifrån fullmäktiges mål

3.2.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.2.2 Finansiella mål

I den av fullmäktige fastställda budgeten för 2018-2020 finns fyra finansiella målsättningar.

Nedan framgår kommunens bedömning av måluppfyllelsen (texterna är ej exakta citat).

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

Mål	Måluppfyllelse enligt delårsrapport
Målet är att årets resultat i snitt över en treårsperiod skall vara positivt och lägst uppgå till 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Kommunens helårsprognos 2018 och plan för de kommande två åren 2019-2020 innebär att målet <u>inte kommer uppnås</u> .
Målet är att årets resultat 2018 ska vara positivt och lägst uppgå till 0,29 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Kommunens prognos för 2018 är ett negativt resultat uppgående till -10,4 mnkr. Det innebär att målet <u>inte kommer uppnås</u> .
Investeringar och amorteringar skall finansieras av egna medel.	I dagsläget bedömer kommunen att de kommer klara av att finansiera årets investeringsutgifter och amorteringar med egna medel. Det innebär att målet <u>kommer uppnås</u> .
Verksamhetens nettokostnader ska understiga 100 % av skatteintäkter och generella statsbidrag	Kommunens helårsprognos 2018 innebär att målet <u>inte kommer uppnås</u> .

Sammanfattningsvis bedöms således ett utav fyra finansiella mål uppnås 2018. De tre finansiella mål som är kopplade till kommunens resultat bedöms inte uppnås.

Kommentar

Vi delar kommunens bedömning om prognostiserad måluppfyllelse.

3.3 Verksamhetsmål

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv skall upprättas. Dessa mål skall följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport.

I december 2017 antog kommunfullmäktige en ny vision och nya övergripande mål för Nora kommun. I den av kommunfullmäktige antagna budgeten för 2018-2020 finns visionen och målområdena med.

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

Nora kommuns vision lyder:

Nora är regionens mest attraktiva boendekommun med 13 000 invånare 2030.

De övergripande målen för kommunen delas sedan in i tre områden:

- Hållbarhet
- Livskvalitet
- Attraktivitet

Arbetet med att bryta ned målen inom varje målområde till indikatorer pågår och indikatorerna förväntas antas av kommunfullmäktige under hösten 2018. I och med att det inte finns några indikatorer antagna sker ingen uppföljning av prognostiserad måluppfyllelse för 2018 i delårsrapporten. Vi har därför inte kunnat bedöma om målen för god ekonomisk hushållning prognostiseras att uppnås 2018.

De verksamhetsmässiga målen bör ses som ytterligare en dimension i kommunens vidareutveckling av begreppet god ekonomisk hushållning. Vi vill framhålla vikten av att verksamhetsmålen i förekommande fall tydligt är kopplade till god ekonomisk hushållning och mätbara med tydliga indikatorer för måluppfyllelse.

4 Delårsrapporten i övrigt

4.1 Innehåll

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

RKR:s rekommendation 22 gäller från räkenskapsåret 2014. Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

Kommentar

Sammantaget bedömer vi att delårsrapporten följer RKR:s rekommendation 22.

4.2 Balanskravet

Balanskravet innebär enligt kommunallagen att intäkterna ska vara högre eller lika med kostnaderna. Vid beräkningen av balanskravsresultatet görs ett antal justeringar av årets redovisade resultat i form av återläggning av vissa realisationsvinster och realisationsförluster.

Om det uppstår ett balanskravsunderskott ska underskottet regleras senast tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering av underskottet ska ske snarast efter det att ett negativt balanskravsresultat konstaterats. För att inte tid ska gå förlorad bör åtgärder sättas in så fort som möjligt. Enligt prop. 2003/04:105 bör det åtminstone översiktligt i delårsrapporten framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet.

Av delårsrapporten framgår att kommunen prognostiserar ett balanskravsresultat på -10,4 mnkr för 2018, vilket innebär att balanskravet inte uppfylls.

Kommentar

Vi bedömer i likhet med kommunstyrelsen att kommunens prognostiserade resultat innebär att balanskravet inte uppfylls för år 2018.

Kommunen har tidigare år satt av medel till en resultatutjämningsreserv, RUR, vilken uppgår till 7 mnkr. Medel från resultatutjämningsreserven får användas för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel i de fall årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. I kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning⁴ anges när medel från resultatutjämningsreserven får disponeras. Medel från kommunens resultatutjämningsreserv får användas för att täcka upp för ett balanskravsunderskott endast i de fall utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste åren. I och med att rikts underliggande skatteunderlagsutveckling för 2018 inte prognostiseras understiga det tioåriga genomsnittet⁵ kan medel från kommunens resultatutjämningsreserv inte disponeras 2018.

⁴ Antagna av kommunfullmäktige 2013-12-11

⁵ SKL, Cirkulär 18:27

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

Det balanskravsresultat som nu prognostiseras för 2018 innebär att en åtgärdsplan snarast bör upprättas som innehåller vilka åtgärder som ska vidtas för att täcka hela underskottet. I åtgärdsplanen ska också anges när åtgärderna ska vara genomförda.

4.3 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för 2017 och 2018.

<i>Belopp i tkr</i>	Utfall 2018-06-30	Utfall 2017-06-30	Budget 2018	Prognos 2018
Verksamhetens netto- kostnader	-301 543	-296 945	-638 321	-651 231
<i>Förändring i %, jmf med föregående år</i>	1,5 %	6,2 %	6,8 %	9,0 %
Skatteintäkter, stats- bidrag och utjämning	318 417	306 031	639 377	638 217
<i>Förändring i %, jmf med föregående år</i>	4,0 %	5,3 %	4,0 %	3,9 %
Finansnetto	2 161	1 357	767	2 641
Resultat	19 035	10 443	1 823	-10 373
<i>Verksamhetens netto- kostnad inkl. finansnetto i relation till skatter och bidrag</i>	94 %	97 %	100 %	102 %

Kommentarer

Kommunen redovisar ett resultat på 19,0 mnkr för perioden. Motsvarande period föregående år uppgick resultatet till 10,4 mnkr.

Kommunens prognostiserade resultat för 2018 beräknas uppgå till -10,4 mnkr, vilket innebär ett underskott mot budgeterat resultat med 12,2 mnkr. Främsta orsaken till prognostiserat budgetunderskott är för att verksamhetens nettokostnader prognostiseras bli 12,9 mnkr högre än budgeterat. Därtill prognostiseras skatteintäkter och generella statsbidrag bli 1,2 mnkr lägre än budgeterat. Finansnettot prognostiseras däremot bli 1,9 mnkr högre än budget p.g.a. en överskottsutdelning från Kommuninvest. Verksamhetens budgetavvikelse kommenteras vidare i avsnitt 4.7.

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

4.5 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse.

Belopp i tkr	Kommunen		Koncernen	
	2018-06-30	2017-12-31	2018-06-30	2017-12-31
Balansomslutning	387 331	389 740	945 362	960 613
Redovisat eget kapital	252 175	233 140	195 850	187 144
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	-3 838	-24 982	-60 163	-70 978
Redovisad soliditet	65 %	60 %	21 %	19 %
Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse	negativt	negativt	negativt	negativt
Omsättningstillgångar	147 044	154 527	206 074	199 305
Avsättningar	57 930	53 104	57 930	54 087
Långfristiga skulder	0	0	591 000	591 000
Kortfristiga skulder	77 226	103 496	99 599	128 382
Balanslikviditet	190 %	149 %	207 %	155 %

Kommentarer

Kommunen har under perioden lämnat ett aktieägartillskott på 12 mnkr till det helägda dotterdotterbolaget Nora Fastigheter AB⁶. Aktieägartillskottet har lämnats för att täcka upp för en nedskrivning av fastighet (gamla Karlsängskolan) som bolaget gjort och som belastat bolagets egna kapital. Lämnat aktieägartillskott har medfört att kommunens bokförda värde på andelarna i bolaget har ökat med motsvarande belopp. Något nedskrivningsbehov på andelarna har inte identifierats.

Till väsentliga balansposter har huvudboksbilagor och specifikationer bifogats.

4.6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar har finansierats samt hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

⁶ Kommunfullmäktige 2018-06-13

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

Kommentar

Kassaflödesanalysen för kommunen visar ett positivt kassaflöde för perioden om 1,6 mnkr.

4.7 Sammanställd redovisning

RKL ställer inget krav på att delårsrapporten ska omfatta de kommunala företagen, vilket dock rekommenderas i referensgruppens uttalande från år 1995.

I RKLs rekommendation nr 22 tydliggörs när en sammanställd redovisning ska ingå i delårsrapporten. En sammanställd redovisning ska presenteras i delårsrapporten om *minst* ett av nedanstående villkor är uppfyllt:

- De kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernen intäkter (verksamhetens intäkter, skatteintäkter och statsbidrag) uppgår till minst 30 %
- De kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 % av kommunkoncernens balansomslutning.

Kommentar

I Nora utgör de kommunala bolagens andel mer än 30 % av kommunkoncernens balansomslutning vilket innebär att en sammanställd redovisning ska presenteras i delårsrapporten. I Nora kommuns delårsrapport presenteras en sammanställd redovisning.

I koncernen ingår förutom kommunen, Nora Rådhus AB (100 %), Nora Fastigheter AB (100 %) och Norabostäder AB (100 %).

Koncernen redovisar ett resultat om 8,7 mnkr för första halvåret 2018.

4.8 Driftsredovisning

Kommunfullmäktige beslutade under 2014 om en ny politisk organisation. Fr.o.m. 1 januari 2015 övertog Kommunstyrelsen de ansvarsområden som tidigare legat på Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden och Kultur- och fritidsnämnden. Kommunens verksamhet är numera organiserad i olika verksamhetsområden.

Delårsrapporten innehåller kommentarer till respektive verksamhetsområdes prognostiserade utfall i förhållande med budget.

Kommentar

Enligt prognos föreligger ett totalt underskott inom driftredovisningen, dvs. exklusive finansförvaltningen, om 9,4 mnkr jämfört med budget. Integrationsverksamheten prognostiseras uppvisa en negativ budgetavvikelse p.g.a. svårigheter att anpassa sin

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

verksamhet till minskade intäkter från statsbidrag. Även verksamhetsområdena hemtjänsten, funktionsstöd, särskilt boende, individ- och familjeomsorgen prognostiseras uppvisa stora negativa budgetavvikelser. Budgetavvikelserna inom dessa verksamhetsområden förklaras i huvudsak av ökade kostnader p.g.a. ökad vårdtyngd och efterfrågan.

Fastighets- och kostverksamheten samt förskoleverksamheten prognostiserar budgetöverskott. Inom fastighets- och kostverksamheten förklaras prognostiserat budgetöverskott bl.a. av lägre lokalkostnader. Vad gäller förskoleverksamheten beror prognostiserat budgetöverskott i huvudsak på att färre barn är placerade i annan barnomsorg än kommunens, vilket medför att den interkommunala ersättningen till annan huvudman bedöms bli lägre.

Vi vill här understryka kommunstyrelsens ansvar att följa verksamheterna och dess ekonomi. Vi vill också understryka vikten av att prognoserna håller en hög kvalitet för att kunna vidta åtgärder snabbt vid indikationer på underskott.

Vi förutsätter också att ett aktivt arbete görs i syfte att uppnå ekonomisk balans i samtliga verksamhetsområden.

4.9 Investeringsredovisning

I delårsrapporten finns ett avsnitt om investeringar. Av redovisningen framgår att man under perioden har gjort investeringar med netto 2,6 mnkr. Enligt budget för helåret ska årets investeringar uppgå till 54,8 mnkr. Prognosen är att budgeterade investeringar kommer genomföras under 2018.

Kommentar

Endast 4 % av årets budgeterade investeringar har genomförts under första halvåret. De största budgeterade investeringarna för 2018 avser Östra stranden, etapp 3 (13,0 mnkr), ishallen (7,0 mnkr) och reservvatten Nora-Lindesberg, etapp 2 (6,0 mnkr). Större del av investeringarna görs via kommunalförbundet Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen.

4.10 Borgensåtaganden

Nora kommun har ingått borgen för lån till de helägda dotterbolagen Nora Fastigheter AB och Norabostäder AB. Totalt borgensåtagande till dotterbolagen uppgår per 2018-06-30 till 611 mnkr (372 mnkr respektive 239 mnkr) och utgör således ett väsentligt åtagande för kommunen. Kommunens borgensåtaganden till dotterbolagen är oförändrade jämfört med årsbokslutet 2017-12-31.

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

4.11 Iakttagelser vid granskning av delårsrapport

Resultatet i en delårsrapport är alltid behäftat med vissa osäkerhetsfaktorer. Följande väsentliga förhållanden bör noteras:

- Skatteintäkter bokförda per 2018-06-30 samt årsprognosen är beräknade utifrån aprilprognos från SKL. Skatteunderlagsprognosen kan komma att avvika från den prognos som erhålls inför årsbokslutet.
- Pensionskostnader 2018-06-30 är bokförda och beräknade utifrån erhållen prognos, från KPA, per 2017-12-31. Detta bedöms dock inte ha väsentlig påverkan på upptagna skulder och förpliktelser.
- I likhet med tidigare bokförs avskrivningarna under löpande år efter vad kommunen budgeterat för avskrivning för innevarande år. Definitiva avskrivningar beräknas och bokförs först i årsbokslutet.
- Förändring av semesterlöneskuld har endast bokförts med 50 % av totalt budgeterad förändring av skulden under 2018 och inte den faktiska förändringen. Detta har inneburit att resultatet i delårsbokslutet har belastats med en kostnad på 0,5 mnkr.
- I vår översiktliga granskning av kommunens delårsrapport har vi även noterat att kommunen i delårsbokslutet börjat redovisa pensionsåtaganden till förtroendevalda. Dessa åtaganden har redovisats till hälften av prognostiserade pensionsåtaganden per 2018-12-31 enligt KPAs beräkning från december 2017. Eftersom dessa pensionsåtaganden inte var redovisade vid ingången av året har det medfört att periodens resultat belastats med 2,6 mnkr.

Pensionsåtagande till förtroendevalda enligt pensionsreglemente leder inte nödvändigtvis till pensionsutbetalningar. Det beror på att det finns möjlighet att vara fortsatt förtroendevald. Därtill samordnas pensionen med annan inkomst vilket gör att pensionsutbetalningarnas storlek är svår att prognostisera.

- Vi har även noterat att kommunen i likhet med tidigare år inte bokför något resultat i samband med försäljning av exploateringsfastigheter. Kommunen utgår istället från att anskaffningsutgiften för såld exploateringsfastighet uppgår till motsvarande belopp som försäljningspriset. Under perioden har kommunen sålt exploateringsmark för 2 mnkr.

Motiveringen till den tillämpade principen är att kommunen inte vet anskaffningsutgiften för enskilda exploateringsfastigheter. Kommunen vet inte hur

Nora kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30
KPMG AB
2018-09-13

mycket nedlagda kostnader som hänför sig till respektive exploateringsfastighet och kommunen tillämpar inte heller någon fördelning av gemensamt nedlagda kostnader för hela exploateringsområden till enskilda fastigheter utifrån exempelvis markyta. Vi rekommenderar kommunen att se över sin redovisningsmodell inom detta område så att den är i överensstämmelse med god redovisningssed

Av vår översiktliga granskning av delårsrapporten har inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att kommunens resultat och ställning per 2018-06-30 inte i allt väsentligt är rättvisande.

KPMG, dag som ovan

Sofia Mårtensson
Auktoriserade revisorer

Tobias Åkesson
Revisor